

У двадцятих числах квітня черлідери цілого світу були зосереджені головним чином не стільки на своїх останніх тренуваннях перед світовим чемпіонатом, скільки на новинах, пов'язаних з ісландським вулканом.

Він і не думав вгамовуватися, «плюючи» на весь діловий світ чорним попелом.

Один за одним закривалися аеропорти, на телекранах миготіли кадри з десятками тисяч пасажирів, які застряли в аеровокзалах чужих їм міст, із завмерлими на льотних полях літаками з зачохленими двигунами. Авіакомпанії зазнавали шалених збитків. Ніхто нікуди не летів, а черлідерам потрібно в Америку. На чемпіонат світу.

Президент Всеукраїнської федерації черлідингу Юрій Крикун в розpacії хапався за голову. Він відчував нашу золоту медаль на відстані, але як потрапити до Сполучених Штатів?

Чемпіонський виступ
Ольги Коробенко
і Катерини Сівковської
підкорив глядачів і суддів

КРАЇНА ЧЕРЛІДЕРІВ У СВІТІ ДІСНЕЯ

Раптом якимось дивом на рейс Франкфурт – Нью-Йорк розпочалася реєстрація. Як у дитячій казці: навколо все неначе завмерло, і тільки біля однієї стійки характерна метушня. «Ваш посадочний талон? Займіть своє місце!» Літак піднявся в повітря... Навіть подумати страшно, яким збитком нове відкладання рейсу

могло обернутися для нас – команда не дорахувалася б двох золотих і однієї бронзової медалей чемпіонату світу!

НЕПОВТОРНИЙ ДУХ

Атмосфера. «Командний дух» – ці слова для черлідингу особливі, вони часто повторюються серед черлідерів і, за великим рахунком, є суттю

цього виду спорту. Але треба сказати, що у цього дивовижного явища з назвою «змагання з черлідингу» – неповторний дух взагалі. Змагання не схожі на жодні з тих олімпійських і неолімпійських, які доводилося бачити до цього. При тому, що загалом змагання як такі неможливі без суперництва, і навіть гострого супер-

ництва, це зовсім не позначається на дружній і психологічно комфортній атмосфері черлідингу. Організатори стартів вміло й дотепно використовують ті неповторні можливості, які їм надає факт проведення змагань у Діснейленді, де панує атмосфера реальної казки. Напевно, чемпіонати світу в подальшому переселяться до інших країн і міст, але поки що черлідерам у Діснейленді надзвичайно комфортно, вони чудово вписуються в ідеологію світу Діснея. Система розміщення учасників, як у пionерському таборі. Втім, навряд чи їм відома ця система, тоді скажемо, таборів скаутів, а можливо, олімпійських селищ, та головне, що всі почиваються як близькі родичі або друзі.

Змагання. Кількість учасників – перший сюрприз і характерна риса черлідерських чемпіонатів. Їх дуже багато (цього року майже 7000 з 67 країн світу). Зал тихо шумить, усміхається, людські строкаті струмочки пепетікають з одного виходу до іншого. Та ніхто нікому не заважає. Друга відзнака – вік, вага, зріст учасників. Тут ніхто не комплексує і не соромиться, якщо і талія, м'яко кажучи, не бджолина, а вік уже давно перевалив за студентський, – головне, як ти впісуєшся в команду на помості, а найголовніше – що тобі таку можливість бути потрібним команді й відчувати цей «командний дух» дає черлідинг.

«ПОЛЮВАННЯ» НА УКРАЇНОК

Товариськість захльстує черлідинговий світ. Всі з усіма вітаються, всім усміхаються, з усіма розмовляють і хочуть сфотографуватися з нашими дівчатами. Кількість прохань зачекати хвилину для пам'ятного знімка зашкалювала. Скільки ж можна робити зупинок, коли прямуеш до залу? Але відмовлятися у світі черлідерів не заведено. Вже й розминку час робити. Нарешті Наталії Боляк і Віті Александровій вдається сховатися з командою за рогом однієї з будов. Тільки-но приступили до стрибків, як з-під землі з камерами в руках наче виросли китайці. Прискіплива увага китайських спеців до української команди протягом усіх днів була добре помітна. Кожний крок дівчат

на тренуваннях, не кажучи про змагання, записувався ними на віdeo, причому з двох-трьох різних позицій. Адже українська команда – загадка. Не так давно виступає на міжнародній арені, а такий стрімкий прогрес. На «стрімких прогресах» китайці розуміються. Але хочеться ще швидше і ще краще. І тут в українок є чого повчитися.

ОМРІЯНІ «ЗОЛОТО» І «БРОНЗА»

«Коли наші тільки вийшли на подіум, я одразу відчув: сьогодні можливий великий успіх», – сказав потім Юрій Крикун.

Славнозвісні «гладіатори» у виконанні майстрів спорту України міжнародного класу Ольги Коробенко і Катерини Сівковської підкорили європейську аудиторію торік восени у Парижі, де вони стали чемпіонками Старого світу. Цього разу зал завмер при появлі «гладіаторів» на сцені, бо вже знали про наш номер і чекали його черги. Дівчата виконали його з тим піднессенням, яке притаманне саме «золотим» виступам, коли результат зрозумілій навіть до офіційного оголошення підсумків. Удача сприяла цій парі й у фристайлі. Тут знову був небиякий кураж і ще одне «золото».

Зірки світового
черлідингу
Катерина Сівковська
і Ольга Коробенко –
золоті триумфатори
чемпіонату світу

Член Виконкому
ICU Юрій Крикун
з головою
Комітету суддів
ICU Ліз Ріфіно
(США, зліва)
і членом Комітету
правил ICU
Анною Андрієнко

Справа наближалася до командних виступів. Семеро наших дівчат побігли перевдягатися, а ми з жахом помітили, як промайнула перед нами, підломивши задник правої кросівки, Світлана Юрків. Що ж то буде? Натерла ногу до крові, а на її участі побудовано кілька центральних елементів. Та Світлана під час виступу поводилася мужньо, ніхто нічого й не помітив. Так часто буває, на тренуваннях дівчина, трапляється, і побідкається, що спина ние. Але під час змагань це дівчина з характером. Збирає силу волі в кулак і працює на рівні з іншими дівчатами якнайкраще.

У паузі між змаганнями раптом судя-інформатор запрошує на арену... команду України. Це було несподівано. Енергійна українська мелодія, красиві костюми, запальний виступ юної пари Альбіни Алієвої і Маргарити Гончарової нікого не залишив байдужим. На дорослому чемпіонаті світу, зрозуміло, не розігруються жодні юніорські нагороди. Українська федерація задовго до початку чемпіонату звернулася до ICU з проханням дати можливість нашим юніоркам продемонструвати показовий виступ. І хоча це не в традиціях світових чемпіонатів ICU, організатори погодилися. 12-річні луганчанки, не обтяжені напруженням спортивної боротьби – приемно виступати поза конкурсом! – внесли свіже дихання під склепіння змагального залу, де пристрасті поступово розпалювали-

ся. А судді не розгубилися – як належить відсудили пару, все занотували у протокол і передали головному тренеру Анні Андрієнко. Яким же був результат? На наш погляд, позитивний: якби їхні оцінки йшли до заліку, то навіть серед дорослих учасників чемпіонату Альбіна і Маргарита виявилися далеко не останніми. А про луганську школу, душа і головний тренер якої почесний працівник фізичної культури і спорту України Олена Плешакова, треба сказати окремо. Там займаються черлідингом 300 дітей, починаючи з трирічного віку. Дивуєшся, як вона з цим справляється. Більше б таких ентузіастів! До речі, на чемпіонаті світу у збірній виступали дві її вихованки – вже титуловані Світлана Юрків і вчорашина юніорка 15-річна Марія Хохлова.

Нагородження було омріяне: Ольга Коробенко і Катерина Сівковська одержали золоті медалі за перемогу в парному джазі і фристайлі, команда у складі якої окрім них виступали віце-чемпіонки світу 2009 року Катерина Жиленко, Світлана Сологубова, Світлана Юрків та дебютантки збірної Світлана Тимошенко і Марія Хохлова – «бронзу» за командний джаз.

ВИПРОБУВАННЯ КЛУБНИМ ЧЕМПІОНАТОМ

Клубний чемпіонат світу – це особливі змагання! Нічого подібного уявити неможливо. Величезний па-

вільйон в одному з диснейських парків неначе різnobарвний вулик. Чотири з половиною тисячі учасників, понад 300 команд. Чи можливе таке? Організатори стверджують, це – не межа, на чемпіонат США приїжджаєте, тоді побачите, що таке популярність черлідингу. В такій компанії наші сімці дуже хотілося не втратити іміджу і показати гідний результат. Але клубний чемпіонат проводиться дещо за іншими правилами. І справа не тільки в тому, що від однієї країни можуть взяти участь кілька команд, а й по суті. Так, вранці до нашої команди підійшла представник оргкомітету: «Одна з ваших підтримок занадто складна, радимо подбати про безпеку». Легко сказати, а що робити? Елемент, який відпрацьовували місяцями, який так вдало вписався в малюнок усієї композиції, тепер за хвилини треба «перелицовувати». Команда сковалася в куточок репетиційного залу і розпочала відпрацювання нової підтримки. Від нового елементу нашим не стало зручніше, але бронзовий Кубок націй вони вирвали. А як би було зі складнішим елементом?

НАШІ – СВОЇ СЕРЕД ЧУЖИХ

Неабияка подія дебют нових суддів на міжнародній арені. В Орландо-2010 в авторитетних бригадах дебютували два українських судді – Андрій Боляк із Харкова й Олена Плешакова з Луганська. І тепер разом з киянкою Анною Андрієнко, яка торік була обрана членом Комітету правил ICU і вже двічі обслуговувала світові першості, є можливість заполучати до суддівства троє наших арбітрів. Немає потреби говорити про те, як це важливо.

На чемпіонаті відбулася ще одна знакова подія. На щорічній генеральній асамблей Міжнародного черлідингового союзу (ICU) розглядався новий статут, приймалися рішення про наступний чемпіонат світу, його терміни і програму, а також пройшли вибори до виконкому. Від Східної Європи членом виконкому був обраний Юрій Крикун. Президента нашої федерації обрали також одним із шести радників ICU по Європі. Звичайно, факт виборів це ще одне

свідчення визнання заслуг української федерації і внеску наших черлідерів у розвиток цього виду спорту, а також активної позиції нашої федерації, яка з перших же років, хоч мала статус новачків, не зважаючи на авторитети, включилася в організаційну лінію черлідингового життя. «Яка у вас мета? Адже тепер більше можливостей брати участь у вирішенні основних питань черлідингу?» – запитали ми у члена виконкому ICU Юрія Крикуна. – «Мета є. По суті, я дав світові парну номінацію, тепер планую «пробити» індивідуальну. Нехай говорять, що це для черлідингу з його командним духом нонсенс. У нас на чемпіонаті України та й в розіграші Кубку Європи така номінація в програмі змагань існує, і я зрозумів її потребу і життєвість. А найголовніша мета – провести чемпіонат Європи в Україні. Це не з царини фантастики. Нинішнього року на наше запрошення на чемпіонаті України вже побували керівники ICU, які зустрічалися з керівництвом Харкова, Мініст'єм молоді і спорту, Спортивного комітету України. Ми ж виклали їм свої думки, яким бачимо у себе континентальний чемпіонат».

Підтримка –
фірмовий знак
збірної України

ПІДЛОГА Й УСМІШКА

– Юрію Юрійовичу, – запитали ми президента Всеукраїнської федерації черлідингу, – як ви розцінюєте результати чемпіонату, здійснилася ваша мрія?

– Коли в листопаді 2004 року ми зареєстрували федерацію, мене запитували, на що ми сподіваємося. Адже у світовому черлідингу вже 100 років все зрозуміло: хто лідер, хто аутсайдер, і за великим рахунком всі місця зайняті. Я тоді відповідав: «Хочу зробити команду, яка буде найкращою у світі, хочу з нею вигравати». І тепер я щасливий, що ми зуміли досягти знакової перемоги українського спорту. Збірна з'явилася у серпні 2005 року, і результатом її п'ятирічного шляху стали дві золоті медалі чемпіонату світу.

З першого ж дня, коли ми увійшли до Міжнародного черлідингового союзу, почали ретельно працювати з членами виконкому і керівниками федерації, щоб зробити цей вид спорту найбільш доступним

**Альбіна Алієва
та Маргарита
Гончарова –
майбутнє
українського
черлідингу**

для більшості країн світу. Часто кажуть, що черлідинг невибагливий, все, що йому потрібно для розвитку – це підлога й усмішка. Чесно зізнаюся, це не зовсім так. Черлідинг – витратний вид спорту за людино-годинами, адже тут виступають великі команди, і необхідно мати 16–20 однаково добре підготовлених спортсменів. А відтак мати кошти, щоб цих двадцять чоловік не тільки підготувати, а й вивезти на змагання. Для великої кількості країн, в яких до того ж черлідинг – новий вид спорту, це надто важко. І хоча українська команда виграла Європейські ігри-2007 та ряд турнірів в Австралії, Фінляндії, Польщі, Росії, Швеції, Франції, ми вважали, що в програмі змагань мають з'явитися номінації, які будуть близчими до європейців. Ми

букально пробили рішення про запровадження змагань у парній номінації. Це була знаменна подія, яка сприяла популяризації черлідингу і стратегічно вигідна для нас, адже в нас дуже сильна пара Ольга Коробенко і Катерина Сівковська. Дівчата мали всі шанси заявiti про себе на європейському подіумі, що і сталося восени минулого року в Парижі на чемпіонаті континенту, де українські спортсменки завоювали три золоті медалі. Рішення про включення до програми чемпіонату світу нової парної номінації мало велике значення для країн-дебютантів у черлідингу. Торік, коли на чемпіонаті світу наша команда завоювала «срібло», ще дві європейські збірні здобули «бронзу»: фіні у фристайлі, а словені в стантах. Поява парної номінації у програмі світових чемпіонатів відкрила дорогу до медалей і спортсменам інших країн, а не тільки американським, які донедавна вигравали в світі здебільшого всі нагороди.

На світовому чемпіонаті 2010 року країнам Європи вже дісталися чотири «бронзи» – швейцарцям у парному джазі, фінам у командному фристайлі, словенам і німцям у парних і групових стантах. Українки здобули два «золота» і «бронзу». За 5 років, завдяки таланту головного наставника збірної, заслуженого тренера України Анни Андрієнко, у нас виросло багато здібних спортсменок, яким було до снаги стати кращими на планеті. Я щасливий, що все так склалося, як ми мріяли. Ми втілили в життя свою переможну суперідею.

В командних змаганнях, можливо, здається, що ми зробили крок назад, вигравши бронзову медаль, а не срібну, як торік. Однак зазначимо, що всі команди привезли на чемпіонат великі склади: наприклад, чилійці – 24 спортсмені, китайці – 22, німці – 20. За такої кількості учасників можливі інші малюнки виступів, а значить, й інші враження. Водночас наша команда із сімох спортсменок мала гідний вигляд і не загубилася на подіумі, що й відзначало авторитетне журі. Американські ж фахівці відверто зізнавалися: «Якщо ви всімозавоювали «брон-

зу» і суперничали на рівних з командами, у яких число виконавців було набагато більшим, то це красномовне свідчення майстерності ваших дівчат».

– Які у нас плани? Чого ми хочемо? Не втратити свої номінації, в яких традиційно перемагаємо, чи десь іще заявiti про своє лідерство? – поцікавилися ми у головного тренера Анни Андрієнко.

– Мені б хотілося збільшити кількість людей в команді і зробити відбір, спрямований в інший бік. У «помпонах» ми трохи не дотягуюмо, адже в нас дівчата більш пластичні. Ось в американців – універсальні команди, які виступають у трьох номінаціях: в помпоні, джазі і в хіп-хопі. У нас же не виходить універсальність. Ми більше схиляємося в бік джазу (хоча саме в «помпонах» українки завоювали золоті медалі І Європейських спортивних ігор у 2007 році в Києві і були другими на Євро-2009 у Парижі), а я все ж таки хочу підготувати людей, які повноцінно опанують дві номінації, не кажучи вже про хіп-хоп. У ньому ми не такі сильні, та й «помпон» треба підтягувати.

На хіп-хоп потрібно залучати класних постановників, однак усе вирається у фінанси, і дівчат треба тренувати за часом втрічі більше.

– Чи можна в команді з черлідингу, з його командним духом, виділити когось з учасників? Можливо, хтось особливо відзначився?

– Юній дебютантці збірної Світланці Тимошенко не піддавалася зв'язка піруетів. Ми вдома багато працювали, дівчинці елементарно не вистачало досвіду, вона не так давно в команді. А на змаганнях вона зробила елемент майже ідеально, і за це я хочу її похвалити.

– Як можна оцінити третє місце в Кубку націй нашої команди в клубному чемпіонаті світу? Наскільки це високо?

– Вважаю, що високо, порівняно з минулим роком команда підстрибнула на п'ять пунктів угору. Нам хотілося ще раз випробувати свої сили серед клубів світу ще й тому, що їхати так далеко і виступати лише в одному змаганні замало.

Адже наш виступ – усього 2 хвилини 15 секунд на арені. А клубний чемпіонат надає можливість виступити і показати себе в двох стартах, ще раз перевірити свої сили. Ці змагання проводяться дещо за іншими правилами, з ухилом у бік артистизму, і на відміну від світового чемпіонату – на сцені. А от перемогти в ньому складніше, тому що стартує більше команд, і всі вони дуже сильні, в тому числі й багатомільйонними бюджетами.

– Юрію Юрійовичу, за рахунок чого наша команда, маючи в суперниках таких серйозних конкурентів з традиціями, зі стажем, перемагає, завойовує призи?

– Україна має глибокі традиції в танцях, гімнастиці, а наш вид спорту перебуває на межі цих напрямків. Наша команда вирізняється культурою рухів, хореографії. І якщо врахувати, що ми розпочинали у себе вдома з нуля, то зрозуміло, що маємо всі можливості неабияк зростати і в майбутньому.

Два роки тому мені пощастило побувати на національному чемпіонаті законодавців мод у черлідингу – США. Був неабияк вражений. У змаганнях брали участь удвічі більше команд, ніж навіть у клубному чемпіонаті світу. Головний висновок, який вдалося тоді зробити: будь-яка американська команда, відібрана для виступу на світовому чемпіонаті, буде першою. І це не дивно, з підходом до черлідингу як до філософії життя, з рівнем розвитку й організації цього виду спорту в країні. Звичайно, всім іншим країнам, як і нам, надзвичайно важко конкурувати з американською системою черлідингу. Але і у нас дещо є. Завдяки підтримці Мінсім'є молодьспорту в Україні існує штатна команда, завдяки підтримці НУФВСУ – зал для тренування. Якби не ці два фактори, команда ніколи б не піднялася. Черлідинг міг би в Україні ще стрімкіше розвиватися, якби нам вдалося відкрити достатню кількість відповідних відділень в ДЮОСШ. На сьогодні вони діють у Дніпропетровську, Донецьку, Харкові і Одесі, а в Києві – ні. Інші обласні спорткомітети не зацікавлені в новому виді, реагують на пропозиції мляво. Шкода, саме в цьому ми потребуємо підтримки.

– Чи є в композиції наших спортсменок такі елементи, які більше ніхто не виконує?

– У нас є стрибок «навколо світу» з приземленням у підлогу. Ми були першими, хто зробив приземлення в поперечний шлагат. У групових вправах ми першими застосували кидки помпонів, до цього команди традиційно не випускали їх з рук. Ми, як японці й американці, виконуємо дуже складні підтримки. До речі, наша торішня підтримка навіть була розміщена в суддівському каталогі ICU як зразок елемента найвищої категорії складності.

– Що засвідчив цьогорічний чемпіонат світу, куди рухається черлідинг, як він розвивається?

– Все дедалі ускладнюється. Черлідинг замислювався як любительський вид спорту, однак останні 20 років він розвивається за законами спорту вищих досягнень. Ускладнюються елементи, музичні теми, ідеї, серйозно виросла майстерність виконавців навіть у порівнянні з минулим роком. «Данс» ускладнюється за рахунок більшого застосування гімнастичних елементів, а також кількості людей, синхронності й видовищності, вдосконалення малюнків композицій, нових технічних елементів.

– Чи плануєте розвивати інші види, а саме «чер»?

– Ми дуже цього прагнемо, але без підтримки держави це неможливо. Адже для розвитку «дансу» на самперед потрібний паркет. Ігрові майданчики під дахом повністю підходять, і їх можна чимало знайти в країні. Для «черу» потрібне спеціальне покриття, досить дороге, та придбання одного не вирішить питання, для розвитку виду знадобиться п'ять-шість таких килимів. Для «черу» необхідно готовувати принаймні 24 учасники, і головне – підготувати тренерів.

– Кого з черлідерів інших країн ви б хотіли запросити до себе в команду?

– У сучасних світових лідерів очі живуть на майданчику, вони вкладають душу, чимало емоцій у свої виступи. Однак, відповідаючи на це запитання, я, очевидно, здивую, сказавши: «Нікого». За культурою рухів, набором елементів наші дівчата – найсильніші, і у них інший менталітет, який сприяє через подолання складностей досягненню гучних перемог!

Галина НЕЧАЄВА
Орландо – Київ

Збірна України
після сенсаційної
перемоги
на чемпіонаті
світу в Орландо